

SVENSKA
MUSIKERFÖRBUNDET

SVENSKA ARTISTERS OCH
MUSIKERS INTRESSEORGANISATION

REMISSYTTRANDE
2025-06-30

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Enheten för mervärdesskatt och punktskatter

Diarienummer:
Ju2024/02104

Per e-post till:
fi.remissvar@regeringskansliet.se,
oliver.sparrings@regeringskansliet.se, och
raisa.gunnarsson@regeringskansliet.se.

Remissyttrande över Fi2025/01062

Sänkt mervärdesskatt på tillträde till danstillställningar

1. Inledning

Svenska Musikerförbundet (SMF) och SAMI (Svenska Artisters och Musikers Intresseorganisation) utgör två olika remissinstanser som här yttrar sig i ett gemensamt svar över promemorian Fi2025/01062 *Sänkt mervärdesskatt på tillträde till danstillställningar*. Promemorian föreslår att mervärdesskattesatsen på tillträde till danstillställningar ska sänkas från 25 procent till 6 procent. Syftet med förslaget är att främja dans och kultur i Sverige. Förslaget medför ändringar i mervärdesskattelagen (2023:200).

1.1 Presentation SMF

Svenska Musikerförbundet (SMF) är fackförbundet för professionella musiker, artister kompositörer/textförfattare, studionproducenter, ljudtekniker och stagehands. Vi arbetar för förbättrade upphovsrättsliga och arbetsrättsliga villkor och för att våra medlemmar ska få en rättvis del av de värden de skapar i samhället. Förbundet är anslutet till LO (Landsorganisationen i Sverige) och driver ofta arbetsmarknads- och kulturpolitiska frågor för hela musikbranschen både enskilt och via nationella och internationella samarbeten.

1.2 Presentation SAMI

SAMI (Svenska Artisters och Musikers Intresseorganisation) är en upphovsrättsorganisation som arbetar för att tillvarata och fördela ersättning till artister och musiker när deras inspelade musik spelas offentligt. SAMI samlar in pengar från verksamheter som spelar musik, som radio, tv, butiker, gym och restauranger, och fördelar sedan dessa pengar till dem som medverkat på inspelningarna.

1.4 Sammanfattning

SMF och SAMI är mycket positiva till förslaget att det ska bli sänkt mervärdesskatt på tillträde till danstillställningar. En förändring är mycket efterlängtdad och skulle betyda mycket för kulturen, folkhälsan och samhället. Vi ser att förslaget skulle skapa fler danstillfällen med lägre biljettkostnad men borde införas från 1 maj 2026 för att ge hela sommarsäsongen samma förutsättningar. Effekterna av förslaget kommer bli:

1. att musiker och artister, publik, arrangörer, spelställen och ekosystemen runt tillställningarna kommer gynnas.
2. att fler får möjlighet att gå ut och dansa, vilket gynnar den allmänna folkhälsan både fysiskt och psykosocialt.
3. att den snedvridna konkurrenssituationen mellan arrangörer jämnas ut.
4. att fler arbetstillfällen kommer skapas och ge tillväxt i en professionell bransch som kommer leda till livskraft och återväxt, både i arrangörs- och musikerled.
5. att utrymme skulle ges för ett större risktagande för att hitta nya platser och nya koncept för danskvällar. Resultatet kommer utveckla svensk kultur.

2. Promemorians inledande analys – Behovet av ändrade regler

2.1 Bakgrund och gällande rätt

SMF har vid ett flertal tillfällen uppmärksammat problematiken med en inkonsekvent och orättvis mervärdesskatt i kulturvärlden. Redan vid millennieskiftet märktes effekten av lagstiftningen som införde två reducerade mervärdesskattesatser den 1 januari 1997. En reducerad skattesats på 6 procent lades på biljetter till olika kulturevenemang, men biljetter till danstillställningar belades med normalskattesatsen 25 procent. Dansbandsbranschen drabbades extra hårt då dansbandspubliken vanligtvis upplever sin kultur genom att dansa till musiken och inte sitta ner med uppmärksamheten riktad mot en scen. Därför kallades detta fenomen ganska snart för ”Dansbandsmoms”. Men det drabbar även danstillställningar i andra genrer och former som nattklubbar och diskotek med DJ’s, sammanhang med danstraditioner inom folkmusik, tango, salsa, klezmer, afrikansk dans, historisk dans och annat.

Musikerförbundet har många medlemmar som är dansbandsmusiker och gemensamma aktioner har uppmärksammat problemet i media vid flera tillfällen. Promemorians förslag sprider nu stor glädje bland musiker i dansbandsbranschen då de/vi efter 25 års kamp äntligen har blivit lyssnade på!

Paraplyorganisationen KLYS (Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd) redogjorde redan i utredningen SOU 2005:57 för de problem som uppstått på kulturområdet. Dels den situation som drabbar kulturarbetare i och med att framträdanden är momsbefriade och därmed gör det omöjligt att dra av för moms på inköp. Dels den problematiska gränsdragningen runt ”dansbandsmomsen”.

Skulle den föreslagna förändringen gå igenom skulle SMF och SAMI betrakta det som ett stort steg framåt för en mer rättvis skattepolitik i kulturvärlden.

3. Promemorians förslag - Sänkt mervärdesskatt på tillträde till danstillställningar

3.1 Minskning till 6 procent mervärdesskatt på tillträde till danstillställningar

SMF och SAMI tillstyrker förslaget att alla biljetter till kulturevenemang ska beläggas med den reducerade mervärdesskattesatsens 6 procent. Om publiken upplever kultur genom att sitta ner eller röra på sig ska inte ha någon betydelse för momsatsen på biljetten, vilken musikgenre det än gäller. All kultur har samma värde och bör ha samma villkor för att främja folkhälsan och kulturens viktiga roll i samhället. Att låta dansande publik få ta del av sin kultur på samma villkor som övrig publik, leder till en bredare förankring och utveckling av en i Sverige helt unik kulturform. Det leder också till en nödvändig tillväxt av en professionell bransch som kommer leda till livskraft och återväxt, både i arrangörs- och musikerled. Denna reform kan också ses som en viktig vitamininjektion in i ett samhälle där vi brottas alltför mycket med stillasittande, ensamhet och psykisk ohälsa.

Vi ser att minskad mervärdesskatt på inträdesbiljetter till danstillställningar skulle skapa fler arbetstillfällen och möjligheter. En reducerad biljettmoms kommer också skapa utrymme för ett större mod och risktagande när det gäller att hitta nya platser och nya koncept för danskvällar. Resultatet kommer vara en breddad och yngre publik som leder till återväxt och utveckling både i arrangörs- och musikerled. Oavsett genre och geografi.

3.2 Gränsdragningsproblematiken

SMF och SAMI stödjer promemorians slutsats att gränsdragningsproblematiken kommer att bli mindre i och med förändringen. Evenemang där människor ges en chans att dansa kommer vara lättidentifierade då det finns tydligt avgränsade ytor avsedda för dans. Som promemorian nämner så tar restauranger, barer och nattklubbar som inte har dans, levande musik eller DJ, sällan entréavgift.

Orimliga situationer kommer inte heller att uppstå som till exempel när dansbandet Arvingarnas publik får betala 25 procent moms på biljetten när de vill dansa till dem och 6 procent moms när de sitter ner i konsertlokal och lyssnar på dem. Andra exempel är stadsfester som "Gatufesten i Sundsvall" och "Pite dansar och ler" som idag inte kan arrangera danstillställningar innanför festivalområdet, då konsekvensen skulle bli att hela eventet hade behövt beläggas med 25 procent moms. Kontentan är att till exempel dansband blir en undanskuffad kultur, som inte får den plats den förtjänar i samhället.

Gränsdragningsproblematiken försvinner också kring huruvida evenemang får räknas som sport eller inte, vilket kommer att underlätta och vara bra för folkhälsan.

Tidigare har uppgiften legat på individuella handläggare på Skatteverket att avgöra om evenemang ska anses vara danstillställning med 25 procent moms eller konsert med 6 procent. Arrangörer har kunnat ansöka om förhandsbesked hos Skatterättsnämnden. Reglerna har varit tolkningsbara och det har rört sig om individuell bedömning från fall till fall. Detta har skapat en rättsosäkerhet och orättvisa som kommer försvinna i och med förändringen.

3.3 Konkurrenssnedvridning

SMF och SAMI stödjer promemorians slutsats att konkurrenssnedvridningen kommer att bli mindre i och med förändringen. En arrangör som vill ordna en danstillställning måste lägga 25 procent mervärdesskatt på biljetten. En momsbefriad förening som ordnar en kulturafton behöver inte lägga någon moms alls på biljetten. En arrangör som anordnar en konsert för sittande publik ska lägga 6 procent mervärdesskatt på biljettpriset. Alla evenemang tävlar om samma publik och det dyraste evenemanget kommer sannolikt att förlora. Regeringens förslag skulle innebära att alla konkurrerar på mer lika villkor.

3.4 EU-direktivet

SMF och SAMI stödjer promemorians slutsats att förslaget bedöms vara förenligt med mervärdesskattedirektivet och med EU-rätten i övrigt. I över 20 års tid har det varje år inkommit riksdagsmotioner där en sänkning av den så kallade dansbandsmomsen efterfrågats. Ett av argumenten för avslag har varit att danstillställning inte står med på listan i EU-direktivets bilaga över de saker som reducerad moms får tillämpas på. På listan står det *liknande kulturella evenemang*, men det har i den svenska mervärdesskattelagen ändrats till *liknande föreställningar*. **Musikerförbundet och SAMI instämmer i utredningens slutsats om att danstillställningar ska betraktas som en del av svensk kultur och därmed anses vara liknande kulturella evenemang och därmed förenligt med direktivet.**

4. Promemorians förslag – Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

SMF och SAMI ser svårigheterna med att utnyttja förändringarna retroaktivt, men anser att förslaget på ikraftträdande 1 juli 2026 kan skapa problem för dansbandsbranschen.

Eftersom en förändring har efterfrågats i mer än 25 år så ser vi gärna att det införs så snabbt som möjligt. Sommaren är en viktig arbetstid för dansbanden. Under en kort del av året finns en svensk tradition med danser och evenemang utomhus. Om det från 1 juli 2026 kommer att gå att anordna danstillställningar med ett lägre biljettpris ser vi en risk att arrangörer kan komma att senarelägga sina evenemang till efter införandet. Under maj och juni riskerar det att anordnas väldigt få danstillställningar medan juli och augusti kan bli överarrangerade. Detta kan då skapa en ovälkommen konkurrens, som i sin tur kan komma att påverka arbetsmarknaden för dansbandsmusiker under sommaren 2026. Ont om arbetstillfällen fram till 1 juli och därefter konkurrens om publiken och eventuellt inställda danskvällar.

Vi skulle önska att alla danstillställningar under hela sommarsäsongen 2026 kunde anordnas med samma förutsättningar och föreslår därför ett något tidigarelagt ikraftträdande till den 1 maj 2026.

5. Konsekvensanalys

Både SMF och SAMI bedriver verksamheter på det område som förslaget berör. Båda organisationerna har bidragit med statistik och information till utredningen som ligger till grund för förslaget. Vi ser med glädje hur vi har kunnat bidra till att denna orättvisa nu kan försvinna från musikbranschen. Framöver finns vi tillgängliga för att analysera effekter och konsekvenser av förslaget och fortsätta bidra med vår expertis på området.

5.1 Offentligfinansiella effekter

Minskade skatteintäkter vid en reducerad mervärdesskatt på danstillträden beräknas i promemorian till 0,22 miljarder kronor 2026 (vid ett införande den 1 juli) och därefter med 0,44 miljarder kronor årligen. **SMF och SAMI delar bilden av att det är svårt att ta fram exakta siffror då det saknas tydlig statistik. Men vi anser att den förmodade minskningen av skatteintäkter ska ställas mot**

- a) **att kulturen de senaste åren fått avsevärt minskade anslag.** Det gäller såväl direktstöd till projektansökningar hos Kulturrådet, tillika anslag till folkbildningen. Regeringen planerar 0,5 miljarder kronor mindre i stöd till folkhögskolor och studieförbund mellan 2024-2026. Detta är en minskning med en tredjedel av deras budget och medför att de redan fått upphöra med att tillhandahålla replokaler och musikverksamhet.
- b) **att minskningen kommer att kompenseras på andra områden.** Vi ser att förslaget kommer medföra att det blir *fler* danstillställningar vilket alstrar inkomster och pengaflöden i ekosystemet runt dem.
- c) **att förslaget kommer att stärka en av Sveriges största folkrörelser, främja folkhälsa, minska sjukvårdskostnader och skapa ett mer inkluderande och hälsosamt samhälle.** Den eventuella initiala kostnaden för kontroll och administration är marginell jämfört med de långsiktiga samhällsvinsterna i form av bättre hälsa och minskad sjukvårdsbelastning.

5.2 Effekter för företag

SMF och SAMI delar *inte* bedömningen att förslagets effekter för företagen sammantaget och sett till hela ekonomin bedöms vara av begränsad karaktär och att förslaget berör få företag. Under pandemin framkom det att ett musikevenemang inte bara handlar om personerna som står på scenen utan involverar ett nät av aktörer. Linda Zachrisson påvisade detta ekosystem i sin utredning "Från kris till kraft - återstart för kulturen" (SOU 2021:77). Om det blir fler dansevenemang kan detta skapa flera arbetstillfällen för musiker, artister, bokare, arrangörer, lokalhyresvärdar, ljus- och ljudtekniker, riggare, scenbyggare, ordningsvakter restauranger, hotell, transportföretag, med mera. Vi ska inte heller glömma att publik som dras till en ny plats gärna ser sig om, och då kan spendera pengar på sevärdheter och shopping.

5.3 Effekter för enskilda

SMF och SAMI delar promemorians bedömning att förslaget kommer få positiv effekt på den enskildes ekonomi och bidra till en god folkhälsa. Om förslaget går igenom ser vi att fler danstillställningar kan arrangeras med lägre biljettpreis som ger den enskilde fler möjligheter att utöva sin kulturyttring och nå en bättre hälsa både fysiskt och psykosocialt.

Det är vanligt att musiker även är låtskrivare och utövare på inspelningar. Dansbanden spelar kontinuerligt in och släpper musik. Om det blir fler danstillställningar kan detta innebära att det även blir mer upphovsrättspengar till enskilda upphovspersoner. Fler live-framföranden ger mer pengar till låtskrivare hos STIM (Svenska Tonsättarens Internationella Musikbyrå). Mer paus- och stämningssmusik vid dansevenemangen ger mer upphovsrättsersättning till både STIM:s och SAMI:s medlemmar för offentligt framförande av deras musik. Detta gäller inte bara

dansbandsgenren utan alla genrer, och kan innebära att musiker- och artistkollektivet i stort stöttas så det svenska musikundret kan fortsätta att utvecklas.

5.4 Effekter för statliga myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna

SMF och SAMI delar *inte* promemorians bedömning att förslaget kommer ge Skatteverket ökade kostnader. Vi ser inte hur detta förslag kan skapa ökade kostnader för Skatteverket. Vi ser enbart att det kommer bli en enklare hantering för Skatteverket och för dansbandsbranschen i stort på grund av förenklade regler. Det tidigare systemet har baserats på individuella bedömningar och tolkningar av enskilda handläggare på Skatteverket, vilket gjort det rättsosäkert och orättvist. I och med förslaget införande blir pressen och arbetsbördan mindre på Skatteverket och enskilda handläggare.

5.5 Övriga effekter

SMF och SAMI delar *inte* bedömningen att förslaget inte nämnvärt kommer påverka sysselsättningen eller den ekonomiska jämställdheten. En ökad efterfrågan på dansmusik, som resultat av sänkt moms, innebär fler spelningar och arrangemang. Detta ger musiker, och tidigare nämnda ekosystem, fler möjligheter att arbeta, vilket kan bidra till bättre ekonomi för publik, enskilda artister och band samt en mer levande och varierad musikscen i Sverige.

SMF och SAMI anser att det skulle vara mycket positivt för dansbandsbranschen, och svenskt kulturliv, om förslaget går igenom. Att regeringen då likställer alla kulturyttringar med en gemensam mervärdesskattesats på inträdesbiljetter ger starka signaler om att all kultur och alla människor har lika värde. Det är en insikt och åsikt som både stärker musiker och förenar ett samhälle.

Stockholm som ovan,

Karin Inde
Förbundsordförande
Musikerförbundet

Stefan Lagrell
Verkställande direktör
SAMI